

Datum

2020-01-29

Vår referens

Theres Lundahl

Miljöinspektör

theres.lundahl@malmo.se

**Förslag till yttrande över medborgarförslag om att förbjuda vedeldning i braskaminer för trivseldning
MN-2019-9105**

Sammanfattning

Ett medborgarförslag har inkommit om att förbjuda vedeldning i braskaminer för trivseldning. Miljönämnden föreslås avstyrka medborgarförslaget med miljöförvaltningens förslag till yttrande som grund. Miljönämnden anser att frågan om trivseldning i tillräcklig omfattning regleras av miljöbalken, föreskrifter som beslutats med stöd av miljöbalken samt domstolspraxis. Det finns inte möjlighet i lagstiftningen att ge ett generellt heltäckande förbud mot trivseldning som är obegränsat i tid. Enbart tillfälligt tidsbegränsat förbud mot trivseldning är möjligt enligt lagstiftningen. De senaste tre åren under 2017–2019 har i genomsnitt cirka två klagomål per år inkommit avseende störningar från ved- och trivseldning. Det ringa antalet klagomål som inkommit indikerar att störningar från trivseldning är begränsade samt att efterlevnaden är god.

Förslag till beslut

1. Miljönämnden avstyrker medborgarförslaget om att förbjuda vedeldning i braskaminer för trivseldning med miljöförvaltningens förslag till yttrande som grund.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse, daterad 2020-01-29
- Bilaga 1 Medborgarförslag - Förbjuda vedeldning i braskaminer för trivseldning

Beslutsplanering

Miljönämnden, 2020-02-18

Beslutet skickas till

Förslagsställaren

Miljöförvaltningens förslag till yttrande

Miljönämnden har tillsynsansvaret enligt miljöbalken och har därmed en skyldighet att utreda inkomna klagomål. Miljönämnden kan förelägga om åtgärder eller förbjuda verksamheten eller åtgärden om en störning bedöms utgöra en olägenhet för människors hälsa. En olägenhet för människors hälsa definieras enligt 9 kap. 3 § miljöbalken som en störning som enligt medicinsk eller hygienisk bedömning kan påverka hälsan menligt och som inte är ringa eller helt tillfällig. En bedömning om en olägenhet föreligger görs i det enskilda fallet.

De senaste tre åren under 2017–2019 har endast 6 stycken klagomål (anmälan om olägenhet) inkommit avseende störningar från ved- och trivseldning. Detta motsvarar i genomsnitt cirka två ärenden per år. Miljönämnden bedömer att det ringa antal klagomål som inkommit får anses tyda på att störningar från trivseldning påverkar i begränsad omfattning samt att efterlevnaden är god.

I Malmö stads lokala miljöföreskrifter (antagna av kommunfullmäktige 2018-12-20, § 306) regleras bland annat under vilken period trivseldning inte är tillåten samt vilket material som får eldas. Föreskrifterna reglerar även skötsel och tillsyn av eldningsanordningen. I föreskrifterna regleras trivseldning enligt 10 §:

”Småskalig eldning av fast bränsle för uppvärmning och varmvattenproduktion i en panna som inte är miljögodkänd eller försedd med ackumulatortank, eller trivseldning med fast bränsle, är inte tillåten 1 april – 30 september inom område med detaljplan samt inom de tätbebyggda områden som har märkts ut på kartbilagan och som inte omfattas av detaljplan”.

Mark- och miljööverdomstolen har i vägledande avgöranden (bl.a. MÖD 2004:63) definierat att trivseldning innebär eldning upp till fyra timmar per tillfälle och högst två gånger per vecka.

Det finns inte möjlighet i lagstiftningen att ge ett generellt heltäckande förbud mot trivseldning som är obegränsat i tid då det saknas stöd i lagen. Det är därför inte möjligt att förbjuda vedeldning i braskaminer för trivseldning som förslagsställaren föreslår då detta endast kan ske med stöd av lag.

Enbart tillfälligt förbud mot småskalig eldning är möjligt enligt lagstiftningen då detta regleras enligt 40 § 6p förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd:

”Om det behövs för att hindra att olägenheter för människors hälsa uppkommer i en kommun, får kommunen meddela föreskrifter om tillfälligt förbud mot småskalig eldning med vissa fasta bränslen inom särskilt angivna områden”

Tillfälligt förbud mot småskalig eldning kan visserligen specifikt gälla trivseldning men det kan inte meddelas ett förbud som är obegränsat i tid utan endast ett tillfälligt tidsbegränsat förbud för att undvika olägenheter för andra människor. Huvudregeln är således att småskalig eldning och trivseldning ska vara tillåtet. Möjligheten att på ett mer ingripande sätt begränsa eldning är förbehållet de enskilda fall där olägenhet för människors hälsa från eldningen kan konstateras. Ett sådant förbud beslutas i föreläggande riktat mot individuella adressater.

Via Malmö stads hemsida informerar och vägleder miljöförvaltningen i övrigt om vad som gäller vid eldning med fasta bränslen i Malmö stad. På hemsidan framgår bland annat information om vad som är tillåtet, vad som är förbjudet, vilka hälsoeffekter som kan uppstå, rekommendationer med mera.

Miljönämnden anser att frågan om trivseldning i tillräcklig omfattning regleras av miljöbalken, föreskrifter som beslutats med stöd av miljöbalken samt domstolspraxis. Miljönämnden belyser även att det inte finns möjlighet i lagstiftningen att ge ett generellt heltäckande förbud mot trivseldning som är obegränsat i tid då det saknas stöd i lagen. Miljönämnden bedömer, utifrån att det redan finns befintliga regleringar samt att det har inkommit få klagomål på trivseldning, att det inte finns skäl till att utöka tidsperioden i Malmö stads lokala miljöföreskrifter som förbuden ska gälla för småskalig eldning och trivseldning. Miljönämnden anser därför att befintlig tidsperiod är tillräcklig. De risker som är förenat med trivseldningen, vilket även förslagsställaren lyfter i sitt medborgarförslag, är anledningen till varför det finns en möjlighet i lagstiftningen att ge tillfälligt förbud för småskalig eldning och trivseldning. Vad förslagsställaren har framfört om de mänskliga rättigheterna ändrar inte miljönämndens ställningstagande. Miljönämnden avstyrker därför medborgarförslaget.

Barnkonventionen

Barnkonventionen har beaktats vid handläggningen av detta ärende då bedömningen utgår ifrån vedeldningens eventuella risk för människors hälsa vilket innefattar såväl barn som vuxna. Det finns en direkt koppling mellan barnkonventionen och tillsynen då risk för olägenhet för människors hälsa utreds i tillsynsärenden kontinuerligt och kan innefatta barn som berörs.

Förslaget har utarbetats av Theres Lundahl, miljöinspektör.

Medverkande har varit Jeanette Silow, avdelningschef, avdelningen för miljö- och hälsoskydd, Vian Mirza, enhetschef, avdelningen för miljö- och hälsoskydd, och Daniel Kjellqvist, stadsjurist, enheten för kansli och juridik.

Ansvariga

Rebecka Persson
Miljödirektör

Jeanette Silow
Avdelningschef
Avdelningen för miljö- och hälsoskydd